

IN MEMORIAM

GERRIT VAN TONGEREN

Ik herinner me Gerrit als een groene bioloog met een grijze gedrevenheid. Om dat te begrijpen moet men een beetje thuis zijn in de wereld van de natuur- en milieubescherming. Ik zal proberen daar enige uitleg aan te geven.

Ik leerde Gerrit ongeveer 25 jaar geleden kennen. In feite werd ik, net afgestudeerd aan de universiteit van Nijmegen, door hem aangenomen als kersverse biologie docent aan het Bisschoppelijk College Broekhin. Het criterium dat daarbij werd aangelegd was eenvoudig en duidelijk. Gerrit vond dat alleen een veldbioloog geschikt was om op een verantwoorde manier les te geven aan een middelbare school. Het enige wat ik tegen had was dat ik in Nijmegen mijn opleiding had genoten. Dat had in zijn ogen beter Leiden kunnen zijn, Nijmegen had toen al een biochemisch tintje en bij dat vakgebied lag weliswaar ook een stuk van zijn interesse, maar zeker niet zijn hart. Hijzelf had zich in Leiden bekwamd in de studie van loopkevers, een passie die hij tot zijn dood heeft behouden. Zijn voortreffelijk geprepareerde collectie laat zien dat hij vele honderden uren heeft doorgebracht met determineren, wat resulteerde in een werk waar veel natuurhistorische musea jaloers op zouden zijn.

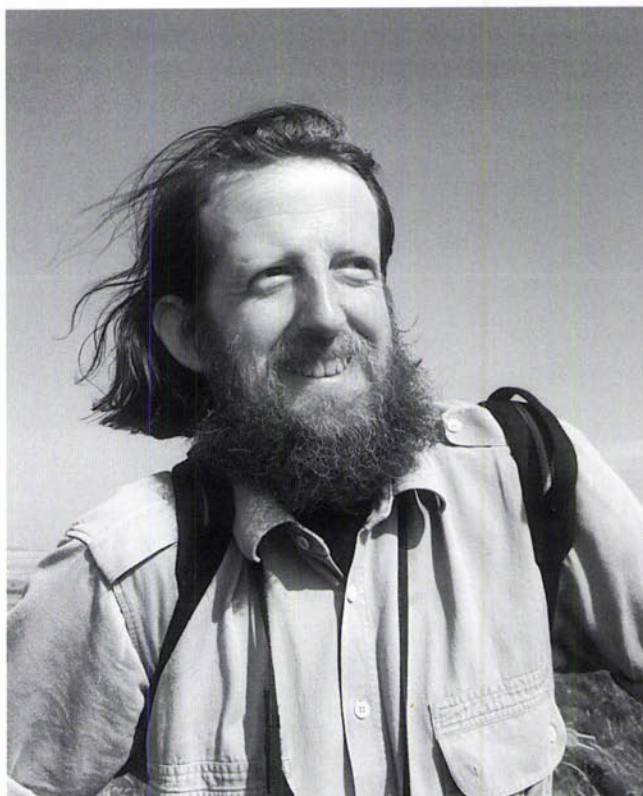
Door Gerrit werd ik al zeer snel het Natuurhistorisch Genootschap binnen geleid, want dat was een club waar je in ieder geval lid van moest zijn. Binnen het Genootschap trokken we samen op. Maar ieder in zijn eigen spoor. Gerrit hield zich aanvankelijk vooral met vogels bezig en manifesteerde zich bij trekvogeltellingen, broedvogeltellingen, watervogeltellingen en tal van andere onderzoeken op dat gebied. Hij was een voortreffelijk waarnemer, goed voorbereid met de nodige kennis en zeer punctueel in het vastleggen van zijn gegevens. Zijn aantekeningen getuigden van correctheid en zorg. Vooral was hij echter betrouwbaar. Op eenmaal gemaakte afspraken kwam je niet terug. En zo telde Gerrit tientallen jaren vogels op vaste data, op vastgestelde tijdstippen bij weer en ontij, want thuisblijven voor een regenbui dat deed je niet.

Later stapte hij over naar de mycologie, de studie van paddestoelen. Met dezelfde passie ontwikkelde hij zich als een kenner bij uitstek. Daarbij gaf hij ontwikkelend om een groep individualisten samen te smeden tot een Paddestoelenstudiegroep waar hij de laatste jaren voorzitter van was en recentelijk tevens secretaris.

Maar ook op het gebied van planten en diverse andere soortgroepen was hij goed thuis. Kortom een echte groene bioloog die enorm veel affiniteit had met de natuur.

RECTIFICATIE

In het artikel 'Op de bres voor de Jeneverbes' van Bart Graatsma en Henk Hillegers van het januarinummer staat op pagina 18 de stichting Instandhouding Kleine Landschapselementen in Limburg foutief vermeld. De beschreven maatregelen zijn niet door IKL in opdracht van het Limburgs Landschap uitgevoerd, maar in het kader van ROM-Mergelland in 1997 uitgevoerd door de stichting Limburgs Landschap in opdracht van IKL. Ook in de jaren nadien heeft de stichting Limburgs Landschap de groeiplaats van struweel ontiaan.

Naast het Natuurhistorisch Genootschap vond hij ook dat ik niet mocht ontbreken bij de Heemkundevereniging Roerstreek en de Studiegroep Leudal. De milieugroepen binnen deze verenigingen moesten immers actief en scherp blijven om natuur en landschap voor ons nageslacht te behouden. Gerrit pluisde zeer nauwgezet de kranten na op vergunningaanvragen in het kader van bestemmingsplannen betrekking hebbend op het buitengebied. In gemeentehuizen bestudeerde hij de voorgenomen besluiten, wat vaak resulteerde in het opstellen van een bezwaarschrift. Samen trokken we op tegen de aanleg van Rijksweg 73, de normalisering van de Roer, de bouw van een bungalowpark in het Meinweggebied en tal van andere kleine en grotere ingrepen die het landschap en daarmee de leefomgeving van de mens bedreigde. Al snel kwam hij terecht in het bestuur van de Milieufederatie Limburg, waar hij blij gaf van een meer dan regionale betrokkenheid op dat gebied. En zo demonstreerden we samen voor het behoud van het Plateau van Margraten en de Graetheide en maakte hij zich sterk tegen de komst van de oost-westbaan bij het Vliegveld Beek. Gerrit was dus ook een bioloog die de afbraak van natuur en landschap rond hem heen niet lijdelijk kon aanzien. Dat maakte hem strijdlustig op het grijze milieugebied, vooral niet denkend aan zichzelf, maar zorg uitsprekend voor een leefbare wereld voor ons nageslacht.

Gerrit van Tongeren was een groene bioloog met een grijze gedrevenheid. We zullen met de bewerking van het materiaal dat hij heeft nagelaten ervoor zorgen dat hij niet vergeten wordt.

A.Lenders, voorzitter